

نکات کلیدی در کشت سیب زمینی

- ۱ - زمین زراعی مورد نظر برای کشت سیب زمینی باید دارای زهکش مناسب باشد تا از آب ایستادگی در مزرعه جلوگیری شود. آب ایستادگی باعث خفگی گیاه و کاهش تولید خواهد شد.
- ۲ - عملیات خاکورزی و تهیه بستر جهت کاشت بطور کامل و مناسب انجام شود.
- ۳ - قبل از کود دهی باید نم و نه مرکبی از خاک مزرعه جهت تعیین عناصر غذایی به آزمایشگاه ارسال و مقدار کودهای شیمیایی مصرفی بر اساس نتایج آزمایشگاه تعیین گردد.
- ۴ - برای کاهش خسارت بیماری اسکپ مقداری گوگرد همراه با باکتری های تیوباسیلوس قبل از کاشت به خاک اضافه شود (PH مناسب بین ۵ تا ۵.۵)
- ۵ - بمنظور جلوگیری از مصرف بیش از حد کودهای شیمیایی و تاثیر بیشتر آنها (افزایش راندمان) از دستگاه های مرکب کاشت و کودپاش (دستگاه غده کار مجهز به کودکار یا کلتیواتور کودکار) یا کودکار استفاده شود تا دانه های کود را در عمق حدود ۱۵ تا ۲۰ سانتیمتری خاک و ۵ تا ۷ سانتیمتری اطراف غده بذری قرار گیرند.
- ۶ - مقدار ۳۰ درصد (یک سوم) کود ازته توصیه شده زمان تهیه زمین و مابقی به دفعات (دو مرحله) تا قبل از زمان غده دهی (معمولا این زمان برابر زمان گلدهی در گیاه است) در اختیار گیاه قرار داده شود. تامین پتاس کافی می تواند در افزایش تعداد غده های تشکیل شده در زمان غده زایی موثر باشد
- ۷ - در صورت امکان دو هفته قبل از کاشت مزرعه آبیاری تا بذور علف های هرز که بر اثر عملیات تهیه زمین به سطح خاک آمده اند جوانه زده و از بین بروند. (در صورت رشد علف های هرز باید با مسئول حفظ نباتات شهرستان مشورت شود).
- ۸ - تاریخ کاشت مناسب با توجه به شرایط اقلیمی و بیماری های موجود در منطقه انتخاب شود (مثلا در مناطق غرب استان به لحاظ فرار از خسارت بیماری آلترناریا یا لکه مویی بهتر است از کاشت زود هنگام سیب زمینی خودداری شود و تاخیر در کشت نیز باعث مواجه شدن با سرما و بارش های آخر فصل می شود)
- ۹ - حتی الامکان از بریدن و تکه کردن غده های بذری خودداری شود و جهت کاشت از غده های بذری گواهی شده با اندازه مناسب بذری (حدود ۷۰ گرم و یا قطر ۳۵ تا ۵۵ میلیمتر) استفاده شود.
- ۱۰ - در صورت اجبار به بریدن غده ها این عمل با رعایت نکات بهداشتی زیر انجام شود
حداقل ۴ هفته قبل از کاشت عملیات برش انجام شود.
عملیات برش با یک چاقوی تیز انجام شود.

اداره بهبود تولیدات گیاهی - زراعت

پس از هر برش چاقو بوسیله یک ماده ضد عفونی کننده مانند آتش - محلول آب و الکل ویا محلول آب وایتکس (۲) قسمت وایتکس و ۳ قسمت آب (ضد عفونی شود). هر تکه بریده شده حداقل دارای ۲-۳ چشم باشد.

پس از بریدن غده ها حتی امکان تکه های بریده شده روی هم قرار داده شوند و در یک محیط با نور غیر مستقیم - خنک و مرطوب برای مدت ۱۵ روز نگه داری تا بر روی قسمت بریده شده لایه چوب پنبه ای تشکیل شود در زمان کاشت غده ها بوسیله یکی از سموم قارچ کش (مونسرن- روررال و یا تریکودرما ضد عفونی شوند.)

۱۱ در زمان کاشت تراکم مناسب رعایت شود . (هر چه فاصله غده ها روی ردیف به هم نزدیک تر باشد اندازه غده های تولیدی کوچکتر خواهند شد. فاصله مناسب جهت تولید سیب زمین خوراکی بر روی ردیف حدود ۲۵ سانتیمتر می باشد.)

۱۲ عمق کشت مناسب حدود ۱۲-۱۵ سانتی متر انتخاب شود (از کشت عمیق خودداری شود کاشت عمیق باعث طولانی تر شدن دوران خروج گیاهچه از خاک می شود که در این زمان کاهش مواد غذایی ، بیماری ها و آفات می توانند به گیاه صدمه بزنند . بهتر است عمق کاشت در مراحل بعدی با خاکدهی تنظیم شود.)

۱۳ زمانی که ارتفاع بوته ها به حدود ۱۵-۱۲ سانتیمتر رسید عملیات خاکدهی انجام و پس از این عملیات یک قسمت دیگر از کود ازته توصیه شده به همراه فسفر محلول در آب به گیاه داده شود. این عملیات باعث افزایش حجم خاک اطراف بوته و افزایش قدرت استولن زایی گیاه شده و در نتیجه تعداد غده تولیدی را افزایش می دهد. و از طرف دیگر باعث حذف علف های هرز در مزرعه خواهند شد . عملیات خاکدهی ، سله شکنی و کوددهی و مبارزه مکانیکی با علف های هرز می تواند طی یک مرحله با دستگاه روتو تیلر شپیر انجام شود.

۱۴ برای کاهش خسارت بیماری اسکب (لکه های بد شکل روی پوست) رطوبت مزرعه باید بطور یکنواخت و منظم تامین شود. از بروز تنش خشکی طولانی مدت در مزرعه و یا دور آبیاری بیش از نیاز گیاه خودداری شود معمولا در شرایط غرب استان دور آبیاری حدود ۶ تا ۸ روز بسته به دمای هوا توصیه می شود. برای افزایش راندمان آبیاری سیستم آبیاری تیپ توصیه می شود. در این مرحله در صورت مشاهده آفات مکنده با مشورت مسئول حفظ نباتات شهرستان یک نوبت مبارزه انجام شود

۱۵ قبل از به گل رفتن مزرعه (قبل از شروع غده دهی) مرحله سوم کود شیمیایی ازته استفاده شود . باید توجه داشت که مصرف کودهای ازته بعد از مرحله غده زایی باعث تحریک رشد رویشی در گیاه شده و تغذیه غده های تولیدی را با مشکل روبرو ساخته و در نتیجه عملکرد مزرعه کاهش می یابد.

اداره بهبود تولیدات گیاهی- زراعت

- ۱۶ در صورت مشاهده آفات و اثرات بیماری سریعا به کلینیک های گیاه پزشکی در منطقه مراجعه شود . در اواخر فصل در صورت مشاهده پروانه بید سیب زمیری مزرعه با سموم توصیه شده سمپاشی شود
- ۱۷ لز مصرف بیش از حد و خود سرانه کود های شیمیایی و سموم جدا خودداری شود که این عمل گاها موجب عدم تعادل در گیاه شده و علاوه بر تولید محصول مسموم و ناسالم باعث کاهش عملکرد و صرف هزینه های بالا خواهد شد.
- ۱۸ بعد از ریختن گلها و شروع به رشد غده های تشکیل شده در زیر خاک می توان از دو مرحله به فاصله حدودی ۱۵ روز محلولپاشی با ترکیب ۳۰-۲۰-۵ یا ۴۰-۲۰-۱۰ با غلظت بین ۴ تا ۳ در هزار استفاده شود . در این مرحله در صورت مشاهده آفات مکنده با مشورت مسئول حفظ نباتات شهرستان یک نوبت مبارزه انجام شودپتاس در این مرحله باعث افزایش مقاومت محصول به بیماریها و افزایش کیفیت محصول تولیدی شده و خسارت دوران انبارداری را کاهش می دهد.
- ۱۹ با قهوه ای شدن برگ ها و افتادن آنها زمان برداشت فرا رسیده است بهتر است قبل از زمان برداشت حدود دوهفته آب مزرعه قطع تا غده های سیب زمینی پوست گرفته و به بلوغ برسند در این حالت غده ها بیشترین مقاومت را در دوره انبارداری از خود نشان می دهند . چنانچه قبل از این مرحله تصمیم به برداشت گرفته شود بهتر است قسمت های سبز گیاه توسط دستگاه سرزن بمنظور پوست گیری غده انجام شود.
- ۲۰ پس از برداشت غده ها سورت اولیه شده و سیب زمینی های ضربه خورده ، بیمار و لهیده از بقیه جدا و مابقی به انبار منتقل شوند.
- ۲۱ در انبار حدود ۱۵ تا ۲۰ روز درجه حرارت بین ۱۸ تا ۲۵ درجه تا زخم ها ترمیم شوند و بعد از مدت مذکور درجه حرارت بتدریج بسته به نوع مصرف به حدود ۲ تا ۷ درجه سانتیگراد بسته به نوع مصرف ، کاهش یابد.